

# ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 48.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1894

## ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος, μόλις ἐπανακάμψας ἐκ τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν θερινῆς αὐτοῦ ἀποδημίας, ἠναγκάσθη ν' ἀπέλθῃ αὖθις τῆς Ἑλλάδος, μεταβαίνων εἰς Πετροῦπολιν, ὅπως ὥς τε στενωτάτος συγγενῆς καὶ ὥς ἐκπροσωπήσων τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, παραστῇ κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀειμνήστου αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου. — Οὕτως ἡ ἐν τῇ χώρᾳ πολιτικὴ κατάστασις δὲν προσέλαβε τὴν σαφεστέραν τροπὴν, ἣν ἠλπίζετο ὑπὸ πολλῶν ὅτι θὰ ἐλάμβανε μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ βασιλέως· τὸ πολιτικὸν δὲ ἐνδιαφέρον νῦν στρέφεται πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς πέμπτης ἀνοῖξαν τὰς πύλας αὐτοῦ Βουλευτήριον, ἐν ᾧ ἀρχεται ὁ τῶν κομμάτων κοινοβουλευτικὸς ἀγὼν, ὁ μέλλων νὰ κρίνῃ περὶ τῆς περαιτέρω τύχης τῆς κυβερνήσεως Τρικούπη. — Ὁ πρωθυπουργός, τῇ συνήθει ἀκαταπονήτῳ αἰσιοδοξίᾳ αὐτοῦ ἐπόμενος, τὸν ἀπερχόμενον βασιλέα ἐδεδαίωσε περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς κοινοβουλευτικῆς θέσεως αὐτοῦ· τοῦτο ὅμως δειχθήσεται ἐν μέρει μὲν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, εἴτα δὲ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς συζητήσεως καὶ ψηφοφορίας τῶν κυβερνητικῶν μέτρων. — Ἡ πολυσχιδὴς ἀντιπολιτεύσις, πρωτοστατούντων ἀνεξαρτήτων τινῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, συνεργοῦντος δὲ καὶ τοῦ ἡγέτου τῆς μεγίστης ἀντιπολιτευτικῆς ομάδος κ. Ράλλη, ἐγκολοῦθει ἐτι τὰς ἐνεργείας αὐτῆς πρὸς ὑποβολὴν κοινοῦ διὰ τὸ προεδρικὸν ἀξίωμα ὑποψηφίου· τὸ ἔργον ὅμως ἀποδείκνυται ἀνέφικτον, τοιοῦτον σχεδὸν ἦδη ὑπὸ τοῦ κ. Δηλιγιάννη πρὸς τοὺς περὶ τούτου συνεντυχόντας αὐτῷ χαρακτηρισθέν. Οὕτω δέ, τῶν ἀντιπολιτευτικῶν δυνάμεων μελλουσῶν κατὰ τμήματα κεχωρισμένα ν' ἀναπτυχθῶσι, πιθανὸν φαίνεται ὅτι μεγάλη ἐπιφυλάσσειται νίκη τῇ κυβερνήσει κατὰ τὴν πρώτην κοινοβουλευτικὴν μάχην, τὴν περὶ τῆς προεδρικῆς ἑδρας. — Ἀλλὰ τοῦ προωριστοῦ τῶν ἀντιπολιτευτικῶν κομμάτων συ-

ναδισμοῦ ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν βλέπομεν τὰπραγματικὰ ἀγαθὰ. Διότι ἀναμφιβόλως ἐπρόκειτο περὶ προωρινῆς μόνον συμπράξεως, μὴ προωρισμένης νὰ παραταθῇ πέρα τῆς περὶ προεδρείας τῆς Βουλῆς ψηφοφορίας, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι κατωρθοῦτο ἡ πρὸς ὑποβολὴν κοινοῦ ὑποψηφίου συνεννόσις. — Τὴν νίκην ἡ ἀντιπολιτεύσις καὶ συνησπισμένη δὲν ἐτόλμα νὰ ἐλπίσῃ, ἀνακριθὼν ἐλεγχθέντων τῶν θρυληθέντων περὶ ἀθρόων ἀπὸ τῆς κυβερνητικῆς ψάλαγγος πρὸς τὴν πτέρυγα τῆς ἀντιπολιτευσέως μεταστάσεων. — Τὸ μόνον ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ἡ ἐπίδειξις τοῦ ἀθροίσματος ὅλων ὁμοῦ τῶν ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ἀντιπολιτευτικῶν δυνάμεων· ἀλλὰ καὶ ἄνευ τῆς θεατρικῆς, οὕτως εἰπεῖν, ταύτης παρελάσεως αὗται γνωσθήσονται ἐπακριβῶς. Θὰ ἡδύνατο καὶ ἄλλο τι νὰ προκύψῃ, ἡ ἐνίσχυσις τῆς κωλυσιεργικῆς ἐνεργείας τῆς ἀντιπολιτευσέως, ἀλλὰ δὲν πιστεύομεν ὅτι ὑπάρχει τις, ὅστις σπουδάζων θὰ ἐλογίζετο τοῦτο εἰς ἀγαθόν. — Ὁ τῆς ἀντιπολιτευσέως συναδισμὸς τότε μόνον ἡδύνατο νὰ λογιθῇ ὡς ἔργον ὠφέλιμον καὶ ἀληθῶς πατριωτικόν, ἂν ἦτο διαρκὲς καὶ παρηκολουθεῖτο ὑπὸ ἐνασκήσεως σοβαροῦ καὶ ἐγκύρου κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου, κατὰ τὰς κρίσεις τοῦλάχιστον ταύτας περιστάσεις, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὸν θεσπισμὸν τῶν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν τοῦ κράτους ἀναγομένων μέτρων. — Ἀλλὰ δυστυχῶς περὶ τοιαύτης συμπράξεως οὐδὲ λόγος δύναται νὰ γίνηται, ἐκάστου κόμματος, ἐκάστου ἐξέχοντος ὅπωςδῆποτε πολιτευτοῦ ἀποβλέποντος, οὐχὶ εἰς τὴν κατάρχυσιν τοῦ ἀπολύτως ὀρθοῦ καὶ κοινῇ συμφέροντος, ἀλλ' εἰς τὴν ἐξυπνέτησιν τῶν ἰδίων βλέψεων καὶ συμφερόντων.

Τὸ κρατοῦν ἐν ἅπαντι τῷ πολιτικῷ τύπῳ τῆς Εὐρώπης θέμα εἶνε, ὡς εἶκος, ὁ θάνατος Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' καὶ ἡ τοῦ στέμματος τῶν Ρωμανῶν μεταδίδας εἰς τὸν υἱὸν καὶ νόμιμον διάδοχον αὐτοῦ Νικόλαον τὸν Β', περιβληθέντα ἦδη τὴν πατρικὴν ἀρχὴν καὶ ἐκδόντα τὸ σχετικὸν πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ αὐτοκρατορικὸν διάγγελμα. — Αἱ περὶ ἀμφοτέρων τῶν σπουδαίων τούτων γεγονότων κρίσεις τῶν δημοσίου-

γραφούντων καὶ δημοσιολογούντων συμπίπτουσιν ἅπασαι ἐν τῇ αὐτῇ κοινῇ συμπεράσματι: Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου ἡ μὲν Ρωσία ἀπόλλυσι τὸν μέγαν καὶ ἐνθουσιῶδη ἀναμορφωτὴν αὐτῆς, τὸν διὰ συντόνου καὶ εἰρηνικῆς συνετῆς ἐργασίας συλλαβόντα καὶ διεξαγαγόντα τὸ γιγάντιον ἔργον τῆς ἐνοποιήσεως τῆς διοικήσεως αὐτῆς καὶ διὰ τῶν ἀναγκαίων θεσμῶν καὶ μέσων κατοχυρώσαντα τὴν ἐθνικὴν αὐτῆς χροιάν, ἅμα δὲ τελείως ἀνοργανώσαντα καὶ συμπληρώσαντα τὰς στρατιωτικὰς καὶ ναυτικὰς αὐτῆς δυνάμεις καὶ μεγαλουργῶς περᾶντα ἢ ἀρξάμενον ἢ σχεδιάσαντα τὰ μέσα, δι' ὧν εὐχερεστάτη σχετικῶς ἀποβαίνει ἢ διὰ τῶν ἀχανῶν τῆς αὐτοκρατορίας ἐκτάσεων ταχεῖα συγκοινωνία καὶ μετακίνησις τῶν δυνάμεων τούτων κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἀνάγκας, ἡ δὲ Εὐρώπη στερεῖται τοῦ ἡγεμόνος, τοῦ διεθνῆ προορισμὸν αὐτοῦ τάξαντος ἑαυτῇ τὴν περιφρούρησιν τῆς γενικῆς εἰρήνης, ἐφ' ἧς ἤρπαιε τὴν ὅλην πολιτικὴν αὐτοῦ, τοῦ διὰ τῆς θαρραλέας καὶ συνετῆς ἀποσκορακίσεως τῶν τέως διωκτῶν τὴν Ρωσίαν καὶ τὴν Γαλλίαν προκαταλήψεων πιστὸν τῆς εἰρήνης ταύτης φρουρὸν καταστήσαντος τὴν Δύναμιν ἐκείνην, ἥτις πρότερον ὡς μόνη αὐτῆς ἀπειλὴ ἐλογίζετο. — Ἀφ' ἐτέρου ἐκ πασῶν τῶν ἐνδείξεων, αἵτινες περιέχονται ἐν τε τῇ διαγγέλματι τοῦ νέου αὐτοκράτορος καὶ ἐν ταῖς ἀπαντήσεσιν αὐτοῦ πρὸς τὰ συλλυπητήρια καὶ συγχαρητήρια τῶν ξένων κρατῶν, μάλιστα δὲ τῇ πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἐν ἧ ὁ νέος τσάρος σαφῶς ἀποδεικνύεται ἐπιθυμῶν νὰ συσφίγῃ τοὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ συναφθέντας πρὸς τὴν Γαλλίαν δεσμούς, εὐχερῶς συνάγεται ὅτι ἡ μὲν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ Νικολάου τοῦ Β' ἔσται κατὰ πάντα ὁμοία τῇ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ', ἡ ἐσωτερικὴ δὲ μόνη πολιτικὴ δυνατὸν νὰ λάβῃ φιλελευθερωτέραν τροπὴν, οἷαν ἄλλως τε ἡδύνατο τις νὰ ἀναμένῃ καὶ ἀνευ τῆς γενομένης μεταβολῆς. Οὐδὲ ἡδύνατο νὰ γένηται ἄλλως. — Ἡ πρὸς τοὺς Τεῦτονας ἀπόκλισις τῆς ρωσικῆς πολιτικῆς, ἐφ' ἣν χρόνον ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου τοῦ Β' δοκιμασθεῖσα καὶ κατάδηλα τὰ ἐπιζήμια ἀποτελέσματα τῆς δοκιμασίας αὐτῆς τῇ τε αὐτοκρατορίᾳ τοῦ Βορρᾶ καὶ τῇ Εὐρώπῃ πάσῃ, τὴν ἀπαραίτητον εἰς ἰσοσταθμίαν αὐτῆς ἰσορροπίαν ἀπολεσάσα, παρασχούσα, οὕτω μελαγχολικὴν ἀνάμνησιν κατέλιπε πᾶσι τοῖς ἐν Ρωσίᾳ μὴ διὰ φιλετικῶν ἢ δι' ἄλλων δεσμῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν συνδεομένοις, ὥστε ἡ εἰς τὴν πολιτικὴν ἐκείνην ἐπάνοδος θ' ἀπετέλει παλινδρομίαν, ἥτις δυσχερεστάτα θὰ ἡδύνατο νὰ αἰτιολογηθῇ καὶ εἰς τὴν ὁποίαν οὐδέποτε θὰ προέβαινεν ὁ ὑπὸ τοσαύτης εὐλαβείας καὶ πεποινήσεως πρὸς τὰς πολιτικὰς γνώμας τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ γηραιοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ αὐτοῦ ἐμφερόμενος αὐτοκράτωρ Νικόλαος. — Ἀφ' ἐτέρου τὰ μεγάλα ἀγαθὰ τῆς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' συντελεσθεῖσης ρωσογαλλικῆς συναδελφώσεως, τὴν Ρωσίαν μὲν ἐξαγαγούσης ἀπὸ τῆς προτέρας αὐτῆς μονώσεως, τῇ Εὐρώπῃ δὲ ἀποδούσης τὴν ἀπολύτως ἀναγκαίαν αὐτῇ ἰσορροπίαν, οὕτω πρόδηλα κεῖνται πᾶσιν, ὥστε δὲν ἡδύνατο νὰ παρορῶσιν αὐτὰ μόνοι οἱ τοῦ νεαροῦ τῆς Ρωσίας αὐτοκράτορος σύμβουλοι. — Ὡς πρὸς

τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικὴν τοῦ νέου Τσάρου, ἥτις πολλαχόθεν — ἥδη δὲ καὶ ὑπὸ τῆς εἰς Πετρούπολιν καθόδου τοῦ κόμητος Μιλιουτίν, τοῦ κυρίου ὀργάνου τῶν φιλελευθέρων μεταρρυθμίσεων Ἀλεξάνδρου τοῦ Β' — προαγγέλλεται ὡς φιλελευθερώτερα, καὶ αὕτη διαψεύδει τοὺς ὑπὸ μόνων τῶν βιενναίων καὶ πεσταιῶν ὀργάνων ὑπὸ τὸ κράτος δημοτικῷ σωβινισμοῦ ἐκφρασθέντας δισταγμούς. — Μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ', ἀνορθώσαντος καὶ παγιώσαντος τὴν διοικητικὴν τοῦ κράτους ἐνότητά καὶ προσκινόντως κατοχυρώσαντος τὴν ἐθνικὴν τῆς αὐτοκρατορίας χροιάν, ἡ φιλελευθερώτερα τοῦ ἔργου ἐκείνου ἐπίστεψις, ἔτι μᾶλλον παγιοῦσα αὐτὸ καὶ τὸν τελευταῖον κόμητον παρέχουσα, θὰ ἥτο τι πάντῃ φυσικὸν καὶ ἀκριβῶς συνᾶδον καὶ συνεχίζον τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν τοῦ τέως αὐτοκράτορος. — Οὕτως ἡ Ρωσικὴ πολιτικὴ, ἡ τε ἐξωτερικὴ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ, εἶνε κατ' οὐσίαν μία καὶ ἀκόλουθος ἑαυτῇ ἐπὶ τε τῆς προκατόχου βασιλείας καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης.

Νεαὶ νίκαι τῶν Ἰαπώνων, σπουδαίας σινικὰς θέσεις καταλαβόντων, ἥδη δὲ στενῶς πολιορκούντων καὶ τὸν πολεμικὸν λιμένα Ἀρθούρου, τὸ περὶ τῆς ἀλώσεως τοῦ ὁποίου ἀγγελμα ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν ἀναμένεται, φαίνονται νέαν ἀποκατέρησιν ἐμπνεύσασθαι τοῖς Σίναις, ἐπαναλαβοῦσι — παρὰ τῇ ἀγγλικῇ νῦν κυβερνήσει — τὰ διαδήματα αὐτῶν πρὸς εὐρωπαϊκὴν ὑπὲρ τῆς συνομολογήσεως τῆς εἰρήνης μεσολάβησιν. — Οἱ ἐν Λονδίνῳ ὅμως, ὑπόπτως προσβλέποντες τὰς σινικὰς προτάσεις, ὥς ὑπολαμβάνουσιν, οὐχὶ παρὰ λόγον ἴσως, ὡς μέσον, δι' οὗ οἱ τοῦ υἱοῦ τοῦ Οὐράνου διπλωμάται θέλουσι νὰ κερδήσωσι καιρὸν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν παρασκευῶν αὐτῶν ἢ καὶ νὰ βολεδοσκοπήσωσι τὰς διαθέσεις τῶν ἐνδιαφερομένων εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων. παρέπεμψαν τὸν ἐν Λονδίνῳ σίνην πρεσβευτὴν εἰς Παρισίους, ἔνθα τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως μηδεμίαν ἀναδεξιμένην πρωτοβουλίαν, ἀπῆλθε καὶ ἐκείθεν ἀπρακτος, ἀναμένων ἴσως νῦν τὴν ἀποδοκιμασίαν τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ ὡς ἐνεργήσας διπλὴν παρὰ τὰς δοθείσας αὐτῷ ὁδηγίας. — Οὕτω πρόκειται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα νὰ παραταθῇ ἔτι ὁ ἀγὼν, καίτοι ἀναμφιδόλως πλειότερα τις ὁμοφροσύνη τῶν εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, ὀλιγωτέρα τις ἰδιοτέλεια ἐν τῇ καθορισμῷ τῆς ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ στάσεως αὐτῶν καὶ μικρὸν πλείων φιλανθρωπία ἡδύνατο πολὺ ἐνωρίτερον νὰ θέσῃ τέρμα εἰς αἱματοχυσίαν, ἥτις, πρὸς τοὺς παροῦσιν ἀμέσους αὐτοῖς δινοῖς, ἀρδεύει τὰ σπέρματα καὶ καταλιπαίνει τὸ ἔδαφος εἰς μέλλοντα ἄσπονδα μίσση καὶ δυσπιστίας, ἅτινα βεβαίως θὰ μεταδώσωσι καὶ τῇ ἡπείρῳ ἐκείνῃ τὴν οἰκτρὰν ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην κατάστασιν, ὑπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας στενάζει ἐπὶ δύο καὶ ἡμίσειαν ἥδη δεκαετηρίδας ἡ Εὐρώπη. — Ἀλλ' ἂν ἡ φιλαυτία τῆς πολιτικῆς τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν δὲν φεῖδεται αὐτῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν, πῶς φεισθήσεται Σινῶν καὶ Ἰαπώνων καὶ Κορεατῶν καὶ τῶν τοιούτων, οὓς εἰσίδθη νὰ ὑπολαμβάνῃ μόνον ὡς γόνιμον καὶ εὐχερὲς εἰς εὐρωπαϊκὴν ἐκμετάλλευσιν ἔδαφος;